

Số 15

Tháng 08-2004

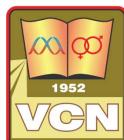
Thông Tin Thú Y

Bản tin nội bộ của mạng lưới “Giám sát dịch bệnh trên đàn lợn”

TRẠM THÚ Y HOÀI ĐỨC (HÀ TÂY), VIỆN CHĂN NUÔI QUỐC GIA VÀ CIRAD XIN TRÂN TRỌNG GIỚI THIỆU:

Thông Tin Thú Y

TRẠM THÚ Y
HOÀI ĐỨC

Hoài Đức

CẢNH BÁO HIỆN TƯỢNG

DỊCH CÚM GIA CẦM TÁJ PHÁT

Theo thông báo của Chi cục Thú y Hà Tây hiện nay tình hình dịch Cúm gia cầm đang có diễn biến phức tạp, tại các tỉnh phía Nam đã có 11 tỉnh, phía Bắc có 2 tỉnh đã tái phát bệnh Cúm gia cầm.

Hoài Đức là huyện đã xảy ra dịch Cúm gia cầm trên diện rộng vào đầu năm 2004, hàng ngày việc lưu thông gia cầm và các sản phẩm của gia cầm lớn nên nguy cơ bùng phát dịch Cúm gia cầm là rất cao.

(Xem tiếp trang 8)

NHỮNG VẤN ĐỀ CẦN ĐƯỢC KHẮC PHỤC TRONG CÔNG TÁC KIỂM SOÁT GIẾT MỔ ĐỘNG VẬT

(Xem trang 9)

Ảnh:
Thêm
một
chủng
virus
cúm
gà mới
nguy
hiểm
H9N2

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT VỀ CÁC ĐẶC TÍNH CON CHÓ

(Xem trang 10)

NHỮNG ĐIỀU CẦN CHÚ Ý KHI SỬ DỤNG VAC- CJN PHÒNG BỆNH CHO GIA SÚC GIA CẦM

(Xem trang 8)

VĂN BẢN MỚI ĐỔI VỚI CÔNG TÁC THÚ Y

(Xem trang 7)

CHUYÊN MỤC HỎI ĐÁP PHÁP LỆNH THÚ Y

(Xem trang 6)

HOẠT ĐỘNG CỦA MẠNG LƯỚI GIÁM SÁT DỊCH BỆNH TRÊN ĐÀN LỢN

(Xem trang 2)

Kết quả hoạt động của công tác Thú y tháng 07/2004

(Xem trang 5)

HOẠT ĐỘNG CỦA MẠNG LƯỚI GIÁM SÁT DỊCH BỆNH TRÊN ĐÀN LỢN

Trong cuộc họp thường kỳ diễn ra vào ngày 16/7/04, ngoài sự có mặt đông đủ các thành viên trong Mạng lưới còn có cán bộ của công ty sản xuất thuốc thú y HANVET tham gia tập huấn cho các thú y viên về việc sử dụng thuốc trong chăn nuôi lợn. Buổi tập huấn đã cung cấp nhiều kiến thức bổ ích cho các thú y viên.

Trong tháng qua, các thú y viên của Mạng lưới đã điều trị được 255 ca bệnh trên đàn lợn với tổng số 1344 con lợn các loại. Trong đó:

Lợn Nái: 16 ca, 18 con.

Lợn Sữa: 35 ca, 346 con.

Lợn Gột: 38 ca, 347 con.

Ảnh: Trao đổi chuyên môn trong những buổi tham quan thực tế cũng là một cách!

Lợn Thịt: 166 ca, 633 con.

Trong 255 ca điều trị không có ca nào phải dùng tới phác đồ 2 mới điều trị có hiệu quả. Có 20 ca có lợn bị bệnh quá nặng không điều trị hiệu quả, chết 30 con lợn các loại, trong đó có 5 ca DD (5 con

chết), 6 ca ED (12 con chết), 2 ca HH (2 con chết), 2 ca PT (4 con chết), 2 ca PTH (4 con chết), 2 ca TC (2 con chết), 1 ca THT (1 con chết).

Trong tháng hoạt động vừa qua, các thành viên của Mạng lưới đã chẩn đoán nghi ngờ và tiến hành điều trị chủ yếu là các bệnh đường hô hấp (HH), sau đó là các bệnh thuộc Hội chứng tiêu chảy (TC), bệnh tụ huyết trùng lợn (THT), đóng dấu lợn (DD), phân trắng ở lợn con (PT), bệnh E.Coli phù đầu và bệnh phó thương hàn lợn (PTH). Ngoài các bệnh trên còn có các bệnh, các bệnh sinh sản ở lợn nái (SS)

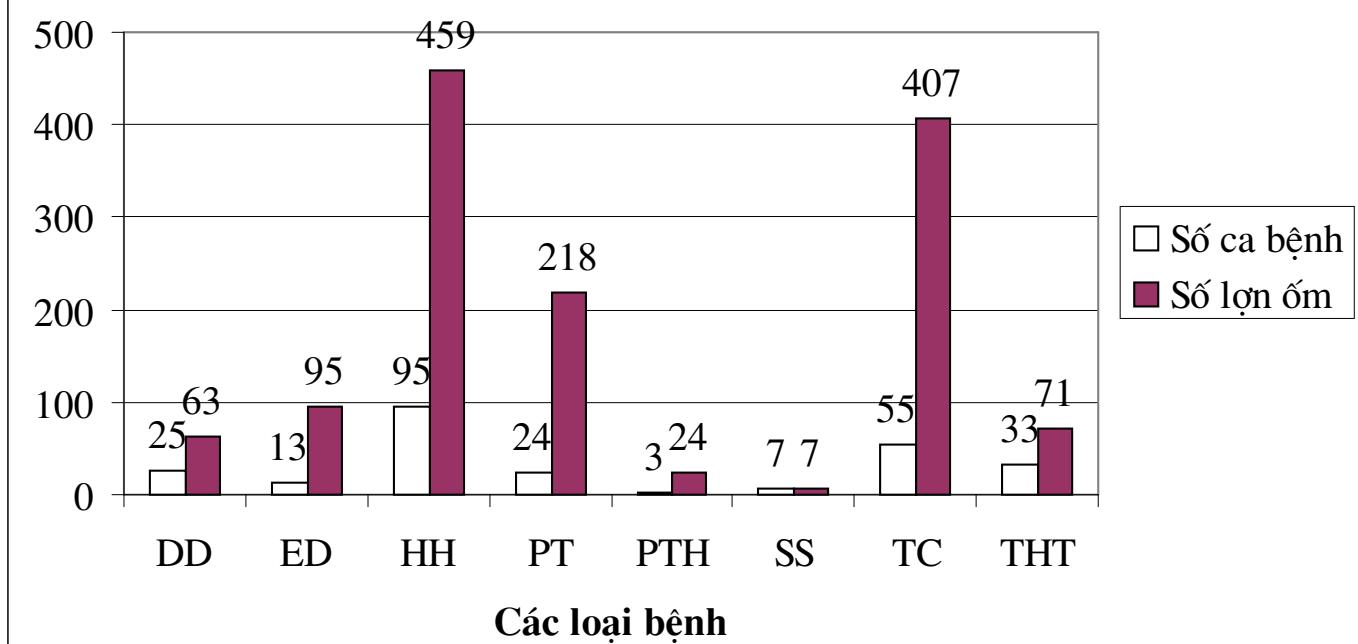
(Thể hiện ở biểu đồ 1).

Tổng hợp của Hà Minh Tuân

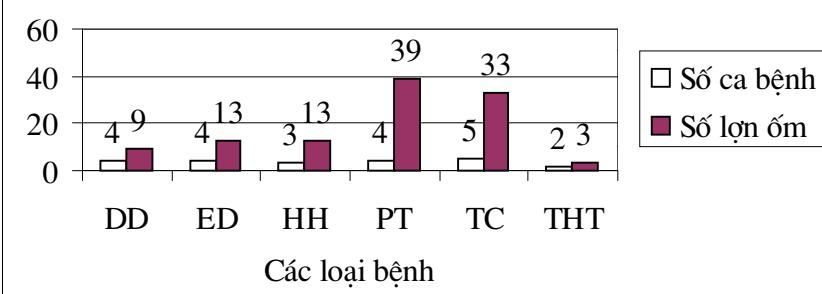
Số liệu cụ thể của từng xã như sau:

Xã	Số ca bệnh	Số lợn ốm	Số lợn ĐT không hiệu quả	Số ca bệnh dùng 2 PĐĐT
CÁT QUẾ	27	345	4	0
ĐỨC GIANG	6	27	0	0
DƯƠNG LIỀU	18	83	0	0
ĐẮC SỞ	22	110	3	0
ĐỨC THƯỢNG	28	124	10	0
KIM CHUNG	26	74	0	0
MINH KHAI	15	23	0	0
SƠN ĐỒNG	9	40	0	0
SONG PHƯƠNG	16	31	0	0
TIỀN YÊN	9	45	0	0
YÊN SỞ	79	442	16	0
Tổng	255	1344	30	5

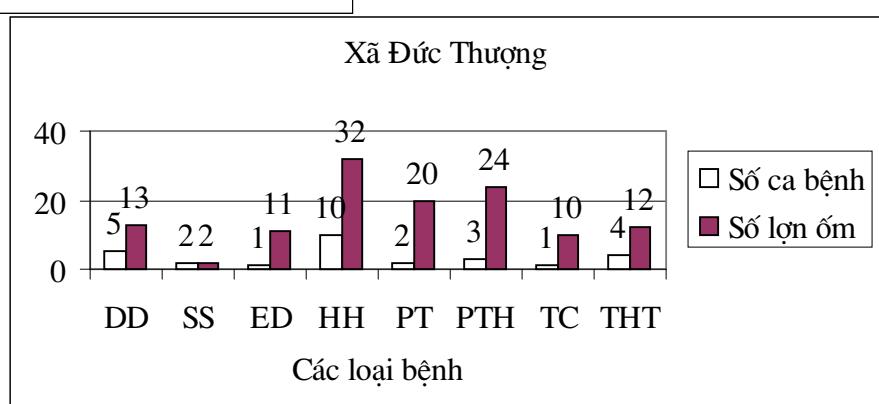
Biểu đồ 1: Tình hình dịch bệnh chung

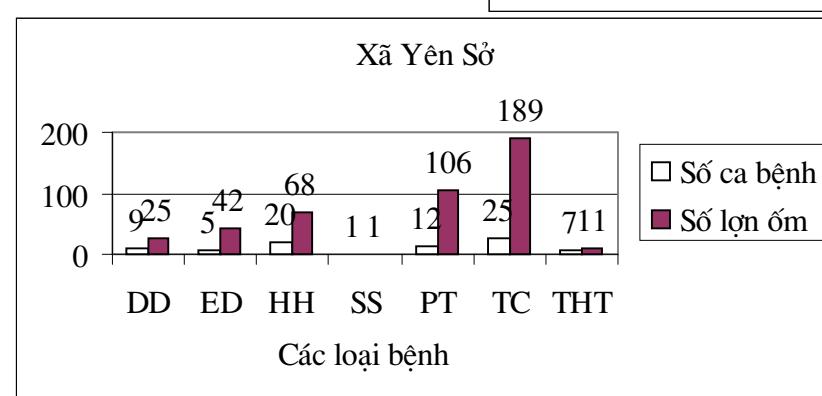
Xã Đắc Sở

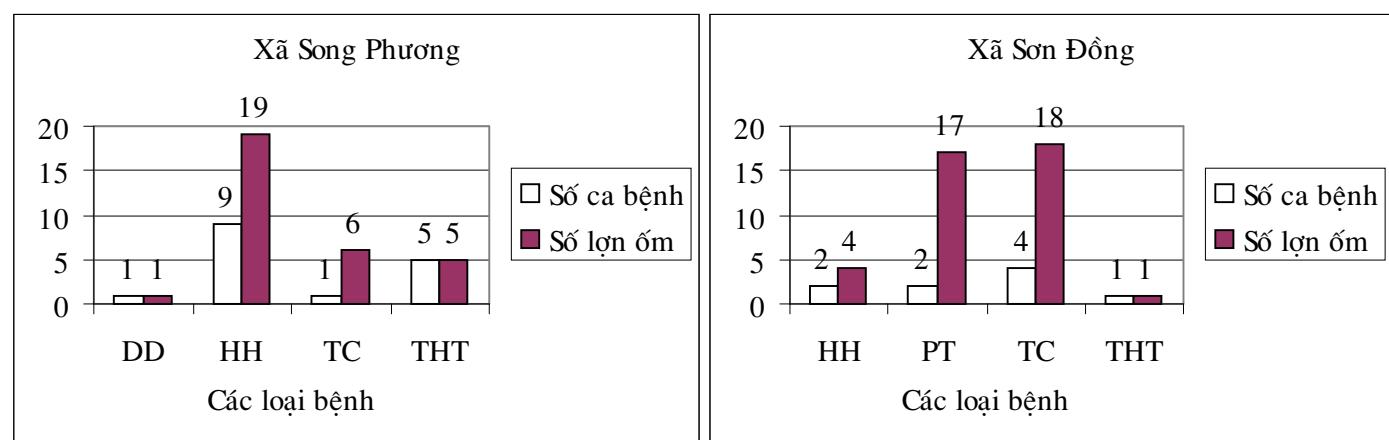
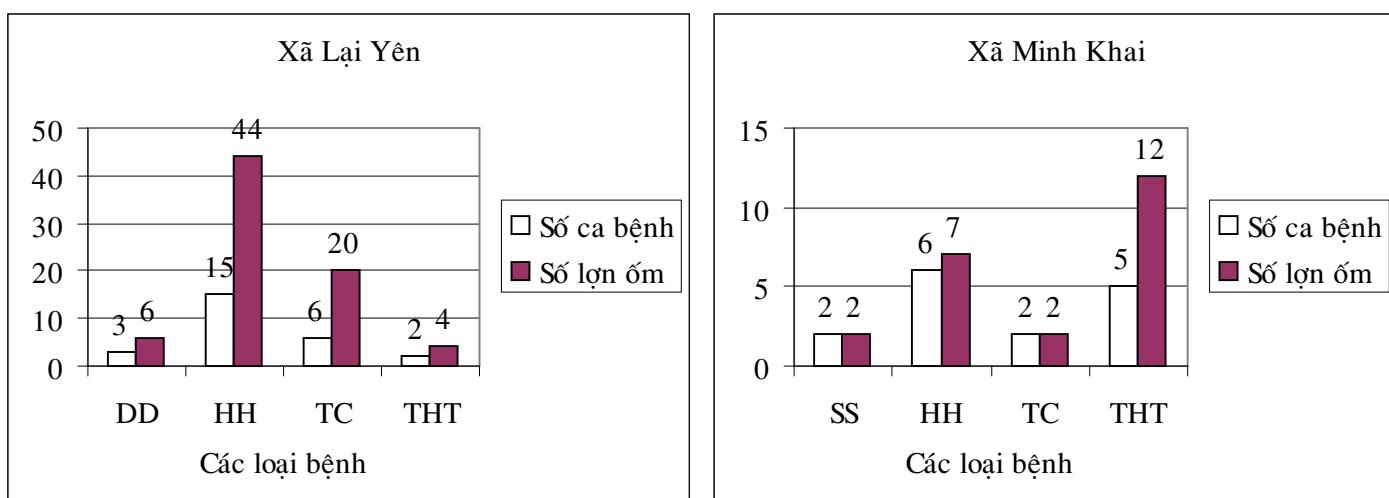
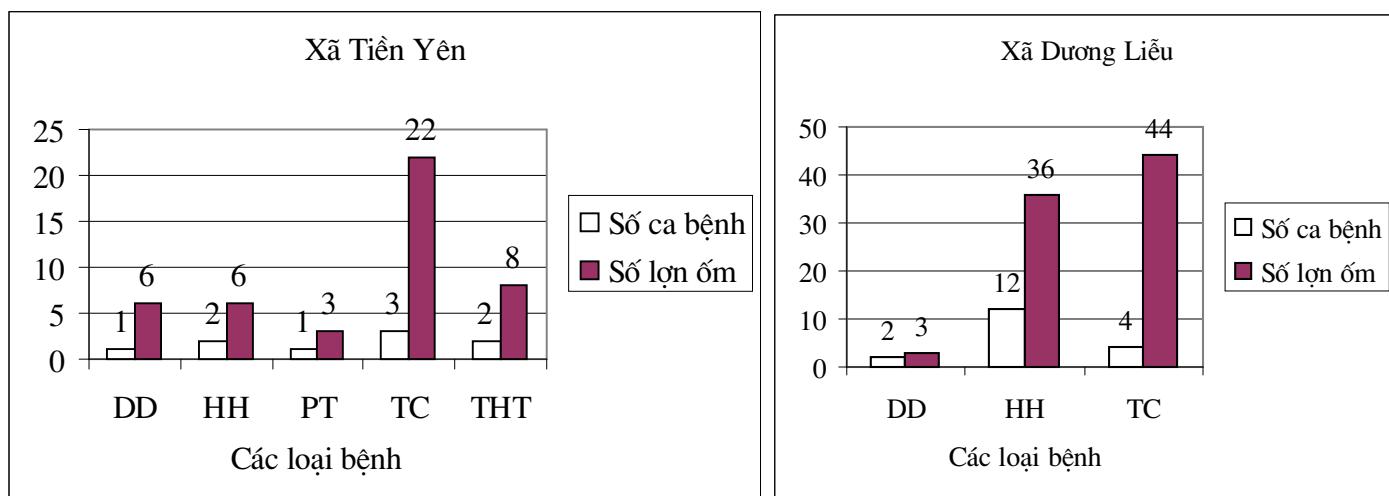
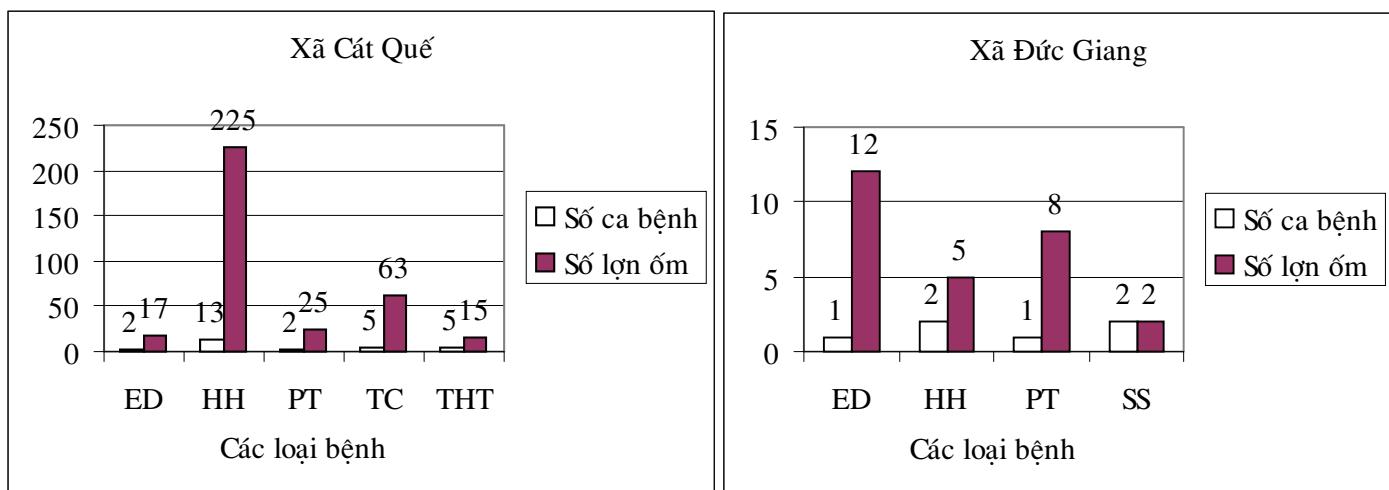
Xã Đức Thượng

Xã Yên Sở

(Xem tiếp trang 4)

KẾT QUẢ CÔNG TÁC THÚ Y THÁNG 7/2004

Trong tháng 7/2004 tình hình thời tiết khí hậu tiếp tục có biến đổi thất thường, hiện tượng nắng nóng đã giảm nhưng thay vào đó là hiện tượng mưa kéo dài đã làm ảnh hưởng không nhỏ đến tình hình dịch bệnh gia súc, gia cầm. Đặc biệt dịch Cúm gia cầm và dịch LMLM gia súc lại tiếp tục xuất hiện ở một số nơi do vậy công tác quản lý dịch bệnh đã được Trạm Thú y Huyện đặc biệt quan tâm chú trọng.

Một số kết quả trọng tâm được thực hiện:

Phòng chống dịch bệnh:

Thực hiện công điện 09 CD/BNN của Bộ NN & PTNT và các văn bản chỉ đạo của Tỉnh, trong tháng 7 trạm Thú y Huyện đã có văn bản hướng dẫn các xã tổ chức thực hiện các nhiệm vụ chuyên môn.

Về chỉ đạo:

Đến nay Huyện và các xã, thị trấn đều đã có quyết định kiện toàn BCĐ phòng chống dịch LMLM gia súc và Cúm gia cầm. Đẩy mạnh các hình thức tuyên truyền nhằm nâng cao nhận thức trong nhân dân chủ động phòng chống dịch bệnh ngay từ các gia đình. Nhiều xã đã triển khai ngay các nhiệm vụ chuyên môn theo hướng dẫn của Trạm Thú y Huyện về việc tăng cường vệ sinh tiêu độc, tẩy uế môi trường đường làng ngõ xóm.

Về chuyên môn:

Trạm thú y Huyện đã tổ chức lấy mẫu máu để kiểm tra xét nghiệm bệnh cúm gia cầm: Đã tiến hành lấy trên 100 mẫu thuộc 8 xã, kết quả đều có kết quả âm tính. Đây là một tín hiệu đáng mừng vì như vậy dịch cúm chưa có biểu hiện tái phát trên địa bàn Huyện. Chỉ đạo Mạng lưới thú y cơ sở thực hiện nghiêm chế độ báo cáo dịch bệnh, tăng cường quản lý dịch bệnh ngay từ các ngõ xóm để kịp thời phát hiện dịch bệnh. Đến nay dịch bệnh đàn gia súc, gia cầm vẫn ổn định. Số lượng gia súc ốm chết về các bệnh truyền nhiễm có giảm so với cùng kỳ lợn ốm 1540 con, chết 65 con. Trâu bò ốm 22 con, chết 02 con. Gia cầm ốm chết chủ yếu do bệnh Newcastle và Gumboro. Một số

Ảnh: Họp chỉ đạo triển khai các hoạt động phòng chống dịch bệnh.

Ban thú y làm tốt công tác tuyên truyền và quản lý dịch bệnh như Đức Giang, Yên Sở, Tiên Yên, Thị Trấn... Tiếp tục tổ chức tiêm phòng bổ sung cho đàn gia súc gia cầm: Đã tiêm phòng được 16990 con lợn, chó 44 con, gia cầm 35.000 con.

Công tác kiểm dịch, kiểm soát giết mổ, kiểm tra vệ sinh thú y

* Kiểm dịch vận chuyển:

Trong tháng đã có một số chủ cơ sở sản xuất con giống xuất bán gia cầm 1 ngày tuổi vào các tỉnh Miền Trung như Đà Nẵng, Huế, Quảng Trị. Số lượng qua kiểm dịch vận chuyển là 26.250 con, lợn 70 con, tăng gấp 4 lần so tháng 6/2004.

* Công tác kiểm soát giết mổ:

Tăng cường kiểm tra cung cấp các chợ để nâng cao kết quả hoạt động, trong đó tập trung cung cấp Dương Liêu, Trạm Thú y Huyện đã cung UBND xã làm việc để thống nhất một số biện pháp tăng cường kiểm tra thu phí để đảm bảo các hoạt động.

Trong tháng đã tiến hành kiểm soát giết mổ, kiểm tra vệ sinh thú y đủ điều kiện cho lưu thông trâu bò 117 con, lợn 2745 con, phủ tạng 1024 bộ.

Một số cơ sở làm tốt công tác này như Dương Nội, Sơn Đồng, Vân Canh, Yên Sở, Đức Giang.

* Công tác kiểm tra vệ sinh thú y

Tiếp tục kiểm tra các cơ sở sản xuất con giống và cơ sở giết mổ trâu bò trong đó tập trung kiểm tra việc nhập trứng giống và gia súc ở các địa phương khác về Huyện. Đã kiểm tra 19 cơ sở áp trứng gia cầm và giết mổ trâu bò, qua kiểm tra thấy một số cơ sở chưa thực hiện đúng quy định, cán bộ trạm đã lập biên bản nhắc nhở chủ hộ thực hiện đúng các quy định hiện hành

về các thủ tục kiểm dịch. Hướng dẫn các xã, thị trấn kê khai các chủ hộ giết mổ, kinh doanh gia súc từ Tỉnh khác về địa phương để chuẩn bị kế hoạch tập huấn về công tác phòng chống dịch bệnh.

Công tác quản lý thuốc thú y

Từ 1/8/2004 giá vaccine có biến động, Trạm đã hướng dẫn các cửa hàng bán vaccine được ủy quyền chuẩn bị điều chỉnh giá vaccine cho hợp lý với thị trường. Hiện tại giá các loại vaccine tăng từ 10 – 30 % so với giá cũ. Trên thực tế khi giá vaccine tăng sẽ ảnh hưởng đến việc tiêu thụ vaccine, như vậy việc tiêm phòng của các hộ chăn nuôi trong thời gian tới chắc chắn sẽ có nhiều hạn chế.

Qua kiểm tra các cửa hàng kinh doanh thuốc thú y thấy còn nhiều cửa hàng chưa thực hiện tốt việc niêm yết các loại thuốc thú y theo quy định. Trong thời gian tới Trạm sẽ tiếp tục đôn đốc khắc phục hiện tượng này để hoạt động kinh doanh thuốc thú y đi vào nề nếp.

Công tác thanh tra kiểm tra chuyên ngành

Trong tháng 7/2004 cán bộ thanh tra chủ yếu đi kiểm tra hoạt động kiểm dịch vận chuyển đầu vào và kiểm tra hoạt động kiểm soát giết mổ. Đã kiểm tra 32 cơ sở trong đó xử lý 2 trường hợp thịt không đủ tiêu chuẩn vệ sinh thú y, 3 cơ sở áp trứng gia cầm thực hiện không đúng quy trình vệ sinh thú y, 4 cơ sở kinh doanh thuốc thú y còn để cửa hàng quá bẩn, các loại thuốc thú y bày bán quá lộn xộn. Cán bộ kiểm tra đã nhắc nhở yêu cầu chủ cơ sở thực hiện tốt quy định. Một số cửa hàng tháng 6/2004 bị xử lý, sau khi kiểm tra lại đã có nhiều chuyển biến. Như vậy tăng cường công tác thanh tra kiểm tra, đôn đốc nhắc nhở kịp thời các cơ sở sẽ thực hiện tốt quy định vệ sinh thú y.

Công tác khác

Từ ngày 23/6 đến ngày 29/6/2004 Trạm đã tổ chức cho cán bộ công nhân viên trong Trạm đi tham quan thực tế và tham các di tích lịch sử tại Thành phố Huế.

(Xem tiếp trang 9)

CHUYÊN MỤC HỎI ĐÁP PHÁP LỆNH THÚ Y

Ảnh: Liệu thịt ở các quầy hàng bán nhỏ lẻ này có được kiểm tra vệ sinh an toàn thực phẩm?

Hỏi: Lệ phí và phí tổn trong công tác thú y được quy định như thế nào trong Pháp lệnh Thú y ?

Đáp: Tại điều 18,19, 20 trong Pháp lệnh Thú y ban hành theo Nghị định 93 NĐ/CP của Chính phủ quy định về việc thu lệ phí và phí tổn trong công tác thú y như sau:

* **Điều 18.** Tổ chức, cá nhân phải trả lệ phí hành chính cho cơ quan thú y về công tác thú y sau đây:

Chẩn đoán, giám định, kiểm nghiệm thuốc thú y và giống sinh

vật dùng trong thú y.

Kiểm dịch, kiểm soát giết mổ động vật, kiểm tra vệ sinh thú y.

Xin cấp đăng ký sản xuất kinh doanh, xuất khẩu, nhập khẩu, và thử nghiệm thuốc thú y, giống vi sinh vật dùng trong thú y, hành nghề thú y.

Các hoạt động khác có liên quan đến công tác thú y theo quy định phải đăng ký.

* **Điều 19.** Tổ chức cá nhân phải trả phí tổn cho các công việc sau:

Tiêm phòng, chữa bệnh, chẩn đoán, giám định, kiểm nghiệm thuốc thú y và giống vi sinh vật dùng trong thú y, kiểm dịch, kiểm soát giết mổ động vật, kiểm tra vệ sinh thú y.

Vệ sinh tiêu độc, khử trùng.

Xử lý động vật, sản phẩm động vật, chất phế thải, phương tiện vận chuyển không đủ tiêu chuẩn vệ sinh thú y.

Các phí tổn khác có liên quan mà cơ quan thú y phải chi trả.

Lệ phí hành chính và phí tổn tại điều 19 và 20 do cơ quan thú y thực hiện theo hướng dẫn của Bộ NN & PTNT sau khi thoả thuận với Bộ tài chính.

* **Điều 20.** Ngoài kinh phí được nhà nước cấp hàng năm, ngành thú y được giữ lại các khoản thu theo quy định tại điều 19 và điều 20 của bản quy định này để bù đắp các chi phí phát sinh trong quá trình thực hiện nhiệm vụ của mình.

KẾ HOẠCH HOẠT ĐỘNG THÁNG 8/2004

- Tiếp tục triển khai các biện pháp phòng chống dịch bệnh LMLM gia súc và Cúm gia cầm.
- Chỉ đạo Mạng lưới thú y cơ sở tăng cường giám sát dịch bệnh ngay từ các thôn xóm cụm dân cư để kịp thời phát hiện gia súc gia cầm nhiễm bệnh.
- Tổ chức lấy máu tại các cơ sở chăn nuôi và sản xuất con giống để làm xét nghiệm bệnh cúm gia cầm.
- Tăng cường tiêm phòng bổ sung, chuẩn bị kế hoạch tiêm phòng vụ thu đông năm 2004 vào tháng 9/2004.
- Tiến hành kiểm tra khảo sát các chủ hộ kinh doanh giết mổ tại chợ Dương Liêu để có biện pháp củng cố kiện toàn.
- Tổ chức hội nghị tập huấn đến các chủ hộ kinh doanh, vận chuyển, buôn bán giết mổ gia súc.
- Tổ chức hội nghị hướng dẫn việc cấp đổi chứng chỉ hành nghề kinh doanh thuốc thú y năm 2004.
- Thực hiện tốt công tác thanh tra kiểm tra theo kế hoạch thanh tra diện rộng về công tác thú y năm 2004.
- Chính quyền và công đoàn tổ chức tốt các hoạt động chuyên ngành thiết thực kỷ niệm cách mạng tháng 8 và Quốc khánh 2/9.

VĂN BẢN MỚI ĐỐI VỚI CÔNG TÁC THÚ Y

Ảnh: Tiêu hủy gia cầm ngay khi có dịch

Trong tháng 6/2004 tình hình dịch LMLM và dịch Cúm gia cầm tiếp tục có những diễn biến phức tạp. Chính phủ, Bộ trưởng bộ NN & PTNT, UBND tỉnh Hà Tây, UBND huyện Hoài Đức và ngành dọc cấp trên đã có một số văn bản chỉ đạo về công tác thú y như sau:

Ngày 11/6/2004 Văn phòng chính phủ có công văn số 2942 CV/VPCP thông báo ý kiến của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường các biện pháp phòng chống dịch LMLM gia súc.

Ngày 15/6/2004 Thủ tướng Chính phủ có chỉ thi số 22/2004/CT-TTg về việc tiếp tục phòng chống dịch Cúm gia cầm và nhanh chóng khôi phục, phát

triển sản xuất chăn nuôi gia cầm.

Ngày 23/6/2004 Bộ trưởng Bộ NN & PTNT có công điện số 09 BNN/CĐ về việc triển khai khẩn cấp các biện pháp phòng chống dịch Cúm gia cầm.

Ngày 21/6/2004 Cục Thú y TW đã có công văn số 650 hướng dẫn phương pháp lấy mẫu phục vụ chẩn đoán giám sát dịch bệnh Cúm gia cầm.

Ngày 11/6/2004 UBND tỉnh Hà Tây có công văn số 2488 CV/UB về việc phòng chống LMLM gia súc và Cúm gia cầm.

Ngày 29/6/2004 UBND Tỉnh Hà Tây có công văn số 2717 CV/UB-NL về việc triển khai khẩn cấp biện pháp tiếp tục phòng chống

dịch Cúm gia cầm.

Ngày 01/7/2004 UBND huyện Hoài Đức đã có công văn số 233 CV/UB về việc tăng cường phòng chống dịch Cúm gia cầm.

Ngày 29/7/2004 Chi cục Thú y Hà Tây có công văn số 363 CV/TY hướng dẫn việc triển khai tiêm phòng vụ thu đông trên địa bàn toàn tỉnh. Theo tinh thần công văn toàn tỉnh Hà Tây sẽ tổ chức tiêm phòng vụ thu đông bắt đầu từ ngày 10/8 đến 10/9/2004

Ngày 04/8/2004 UBND tỉnh Hà Tây đã có 2 văn bản:

Quyết định số 773 QĐ/UB về việc thành lập Ban chỉ đạo phòng chống dịch bệnh gia súc, gia cầm.

Quyết định số 802 QĐ/UB về việc thành lập 5 chốt kiểm kiểm dịch động vật và sản phẩm động vật tại các đầu mối giao thông trên địa bàn tỉnh.

Ngày 06/8/2004 UBND tỉnh Hà Tây có chỉ thị số 33 CT/UB về việc tăng cường phòng chống dịch Cúm gia cầm tái phát.

Ngày 09/8/2004 UBND huyện Hoài Đức đã ra 2 văn bản chỉ đạo về phòng chống dịch bệnh gia súc - gia cầm.

Quyết định số 1851 QĐ/UB về việc kiện toàn Ban chỉ đạo phòng chống dịch LMLM gia súc và Cúm gia cầm huyện Hoài Đức

Kế hoạch số 27 KH/UB phòng chống dịch LMLM và cúm gia cầm.

Đề nghị UBND, Ban thú y các xã thị trấn, chủ các cơ sở chăn nuôi lớn tập trung chỉ đạo và thực hiện tốt các biện pháp phòng chống dịch bệnh.

Trạm trưởng Nguyễn Ngọc Sơn

Ảnh: Lại tiếp tục đợt cúm gia cầm mới, cần phải phun thuốc phòng dịch

Để chủ động phòng chống dịch Cúm gia cầm tái phát, Trạm Thú y Huyện đề nghị các cấp, các ngành và người dân tăng cường áp dụng các biện pháp chống dịch như sau:

1. UBND các xã đã kiện toàn Ban chỉ đạo (BCĐ) phòng chống dịch LMLM gia súc và Cúm gia cầm cần tổ chức thực hiện ngay các biện pháp phòng chống dịch bệnh tại địa

phương, có phương án chống dịch cụ thể để chủ động đối phó khi có dịch xảy ra.

2. Định kỳ tổ chức tổng tẩy uế môi trường, đường làng, ngõ xóm, khơi thông hệ thống cống rãnh nơi công cộng để ngăn chặn mầm bệnh. Chú trọng làm sạch môi trường ở nơi có nhiều hộ chăn nuôi, nơi có ổ dịch cũ.

3. Khi nhập gia cầm về chăn nuôi cần chú ý nhập ở những nơi an toàn dịch bệnh có giấy chứng nhận kiểm dịch của cơ quan thú y, không nhập gia cầm và sản phẩm gia cầm ở những nơi đang có dịch. Tuyệt đối không mua gia cầm, sản phẩm gia cầm nhiễm bệnh, ốm chết về làm thực phẩm và làm thức ăn chăn nuôi.

4. Tăng cường quản lý dịch bệnh ngay từ ngõ xóm, cụm dân cư, khi phát hiện thấy hiện tượng gia cầm ốm chết khác thường thực hiện việc

khai báo với cán bộ thú y để kiểm tra xác định có biện pháp can thiệp kịp thời.

5. Kiểm tra các hố tiêu huỷ gia cầm trước đây, kịp thời bồi đắp lại những hố bị lún, sạt lở để tránh hiện tượng ô nhiễm môi trường và lây nhiễm mầm bệnh.

6. Tăng cường chăm sóc nuôi dưỡng để nâng cao sức đề kháng cho đàn gia cầm chống lại mầm bệnh. Trong quá trình chăm sóc nuôi dưỡng gia cầm cần có bảo hộ lao động để đảm bảo sức khoẻ cho con người.

7. Khi có gia cầm ốm chết thực hiện việc tiêu huỷ đúng quy định, có giám sát của BCĐ xã và cán bộ chuyên môn, không được bán chạy làm ô nhiễm môi trường và phát tán mầm bệnh.

Nguyễn Ngọc Sơn

Trạm trưởng Trạm Thú y Hoài Đức

NHỮNG ĐIỀU CẦN CHÚ Ý KHI SỬ DỤNG VACCIN PHÒNG BỆNH CHO GIA SÚC GIA CẦM

Trong các bài viết trước chúng tôi cũng đã đề cập nhiều đến vấn đề sử dụng vaccin phòng bệnh cho gia súc - gia cầm, nhưng qua kiểm tra ở một số nơi chúng tôi thấy một số cán bộ thú y cơ sở và người chăn nuôi vẫn chưa áp dụng đúng các quy trình kỹ thuật khi sử dụng vaccin nên hiệu quả đạt được thường thấp so với yêu cầu.

Trong khuôn khổ bài viết này chúng tôi tiếp tục chuyển tải đến các bạn đồng nghiệp và người chăn nuôi một số điểm cần chú ý khi sử dụng vaccin. Thiết nghĩ những yếu tố này luôn là một vấn đề thường xuyên cần phải đề cập vì việc sử dụng vaccin tiêm phòng hiện nay là một trong những nhiệm vụ hàng đầu của ngành Thú y. Đây còn là nhiệm vụ chính trị mà mỗi cán bộ thú y phải thực hiện để đảm bảo an toàn dịch bệnh, một tiêu chuẩn thi đua được ngành Thú y đặt ra cho các cơ sở phản ánh tổ chức thực hiện.

Như chúng ta đã biết vaccin là chế phẩm sinh học chứa các mầm bệnh

đã bị làm yếu hay làm chết đi (không có khả năng gây bệnh). Sau khi tiêm vào cơ thể chế phẩm này mới kích thích cơ thể sinh ra kháng thể đặc hiệu chống lại bệnh (còn gọi là miễn dịch). Chính vì yếu tố này mà việc dùng vaccin đòi hỏi phải đảm bảo có kỹ thuật cả trong bảo quản cũng như trong sử dụng.

Thông thường có 2 loại vaccin là vaccin vô hoạt như vaccin Tụ huyết trùng bò, Tụ huyết trùng lợn, Tụ huyết trùng gia cầm, Leptospira...) và vaccin nhược độc (như vaccin Tu d้าu, Dịch tả lợn, Newcastle...). Mỗi loại vaccin đều có những đặc điểm riêng, hiệu quả và thời gian miễn dịch phụ thuộc rất nhiều vào người sử dụng vaccin. Nếu sử dụng đúng quy trình kỹ thuật sẽ đảm bảo thời gian miễn dịch kéo dài và an toàn, ngược lại chỉ một số xuất nhỏ sẽ làm mất một phần, thậm chí mất hoàn toàn khả năng tạo miễn dịch của vaccin.

Sẽ là có nhiều cách khác nhau để sử dụng vaccin mang lại hiệu quả cao trong phòng bệnh song chúng ta cần thực hiện tốt các nguyên tắc cơ bản như sau:

* Một là: Bảo quản vaccin đúng kỹ thuật.

Đây là một yếu tố đặt lên hàng đầu bởi vaccin luôn đòi hỏi phải bảo quản ở một điều kiện nghiêm ngặt, đặc biệt là các loại vaccin nhược độc. Điều kiện thích hợp nhất đối với các loại vaccin Virus là ở nhiệt độ từ 2 – 8°C, các loại vaccin vi khuẩn từ 5 – 15°C và một điều quan trọng nữa là các loại vaccin phải bảo quản trong điều kiện đậm mát, tránh ánh nắng mặt trời. Cần chú ý đây là một điều kiện cực kỳ quan trọng vì trong thực tế, nhiều người đi mua vaccin dùng túi nilông (loại túi sáng màu) có đựng đá bên trong nhưng rất tiếc khi đi đường lại để ánh nắng mặt trời chiếu trực tiếp vào túi đựng vaccin, như vậy sẽ làm ảnh hưởng tới chất lượng và hiệu lực của vaccin. Để bảo quản vaccin trong điều kiện tốt nhất, nếu ở xa nơi bán vaccin hoặc mua với số lượng nhiều thì khi mua nhất thiết có hộp xốp, phích đá để bảo quản, nếu mua với số lượng ít nơi mua gần thì bảo quản bằng túi nilông, tốt nhất là loại nilông tối màu có giấy bọc.

(Xem tiếp trang 10)

NHỮNG VẤN ĐỀ CẦN ĐƯỢC KHẮC PHỤC TRONG CÔNG TÁC KIỂM SOÁT GIẾT MỔ ĐỘNG VẬT

Từ khi pháp lệnh thú y ra đời (năm 1993) đến nay, công tác thú y nói chung và công tác kiểm soát giết mổ động vật (KSGM) nói riêng, đã được các cấp, các ngành quan tâm chú trọng. Hiện nay trên địa bàn tỉnh Hà Tây có tới 215/225 chợ đã triển khai thực hiện công tác KSGM động vật góp phần không nhỏ đảm bảo an toàn dịch bệnh và sức khoẻ cho con người. Tuy nhiên việc thực hiện công tác này còn rất nhiều những tồn tại, hạn chế cần khắc phục đó là:

Hiện tại việc KSGM chủ yếu được thực hiện tại chợ: Đây chính là tồn tại cơ bản trong công tác KSGM. Từ khi chuyển sang nền kinh tế thị trường, các hộ tư thương tự do giết mổ động vật, việc giết mổ thực hiện ngay tại chủ hộ chăn nuôi sau đó mang thịt ra chợ tiêu thụ. Chính vì vậy mà cơ quan thú y và các cấp các ngành thường không quản lý nổi việc giết mổ động vật, đặc biệt là cơ quan chuyên môn không thực hiện được việc khám gia súc trước, trong và sau khi giết mổ.

Hầu hết khi các chủ hộ kinh doanh mang ra chợ bán là thân thịt, còn phủ tạng động vật do một số tư

thương mua ngay tại nơi giết mổ, do vậy cán bộ thú y không kiểm tra được phủ tạng. Trong khi đó việc kiểm tra phủ tạng là cực kỳ quan trọng để đánh giá chất lượng thân thịt.

Việc thực hiện KSGM tại chợ trong điều kiện VSTY, cơ sở hạ tầng ở nhiều nơi chưa đảm bảo như: ánh sáng thiếu, dụng cụ bày bán thịt bụi bẩn, hệ thống thoát nước chưa tốt v.v... từ đó kết quả KSGM chưa đạt yêu cầu, đúng quy định.

Tại một số địa phương, công tác KSGM động vật chưa được quan tâm đúng mức, nhiều nơi chính quyền cơ sở thường phó mặc cho cán bộ thú y vì vậy khi cần xử lý theo yêu cầu của chuyên môn thú y như việc xử lý gia súc bệnh không đủ tiêu chuẩn cho lưu thông nếu các chủ hộ giết mổ có biểu hiện chống đối thì cán bộ thú y không đủ khả năng giải quyết, từ đó hiệu quả hoạt động không cao.

Việc thu phí theo thông tư 53/TT của Bộ tài chính để thực hiện công tác KSGM còn gặp nhiều khó khăn. Hầu hết các chủ hộ giết mổ chưa chấp hành tốt quy định, trong khi đó các cấp các ngành chưa có biện pháp mạnh yêu cầu các chủ hộ thực hiện và xử lý những vi phạm chưa dứt điểm nên kết quả thu còn thấp, có nơi quá thấp chưa đáp ứng công việc KSGM.

Công tác KSGM thực hiện tại chợ nên các điều kiện về phương tiện kỹ thuật để xử lý gia súc bệnh có rất nhiều hạn chế, chưa đảm bảo.

Để khắc phục những tồn tại trên, trong những năm tới chúng tôi xin

nêu một số giải pháp cụ thể mong rằng các cấp các ngành quan tâm chú trọng.

1. Tập trung xây dựng lò mổ, điểm giết mổ động vật tập trung thì công tác KSGM mới thực hiện được theo đúng yêu cầu kỹ thuật theo Pháp lệnh Thú y và Pháp lệnh vệ sinh an toàn thực phẩm.

2. Tiến tới không thực hiện KSGM tại chợ mà chỉ kiểm tra xem thực phẩm đó đã qua KSGM tại lò mổ, điểm giết mổ hay chưa từ đó có biện pháp kiên quyết xử lý những trường hợp chốn tránh việc KSGM.

3. Các cấp, các ngành phải coi công tác KSGM là một trong những nhiệm vụ được chỉ đạo thường xuyên để dần đưa Pháp lệnh Thú y, Pháp lệnh vệ sinh an toàn thực phẩm vào cuộc sống.

4. Cần thường xuyên đào tạo nâng cao trình độ chuyên môn cho cán bộ KSGM để đáp ứng với yêu cầu công việc thực tế.

5. Có những chính sách hợp lý, tăng cường đầu tư về trang thiết bị, dụng cụ chuyên ngành để nâng cao hiệu quả công tác KSGM.

6. Động viên khen thưởng kịp thời các tổ chức cá nhân thực hiện tốt công tác KSGM đồng thời xử lý nghiêm với những tổ chức cá nhân vi phạm công tác này để đưa công tác này vào hoạt động có nề nếp, hiệu quả.

*Nguyễn Văn Huy
Trạm Thú Y Hoài Đức*

KẾT QUẢ CÔNG TÁC ...

(Tiếp theo trang 5)

Chuyến đi đã mang lại nhiều điều bổ ích lý thú cho cán bộ công nhân viên đồng thời động viên được tinh thần cho cán bộ công nhân viên hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Trạm đã cùng Hội phụ nữ huyện và các ngành liên quan phối hợp

với tổ chức phi chính phủ AIW thực hiện dự án “Cho vay vốn khôi phục sản xuất sau dịch Cúm gia cầm” tại xã Cát Quế.

Cùng viện khoa học nông nghiệp Việt Nam và các ngành liên quan của huyện tiếp tục thực hiện chương trình giúp nông dân chăn

nuôi lợn chất lượng cao tiến tới thành lập Hợp tác xã chăn nuôi. Cùng tổ chức CIRAD – Viện Chăn nuôi Quốc gia duy trì tốt hoạt động của Mạng lưới Giám sát dịch bệnh động vật.

*Nguyễn Ngọc Sơn
Trạm trưởng TTYS Hoài Đức*

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT VỀ CÁC ĐẶC TÍNH CON CHÓ

1. Tại sao chó hay ngửi?

Khả năng phân biệt mùi của chó mạnh hơn người cả triệu lần. Chó trông cậy vào mùi để tìm hiểu tình hình xung quanh. Nó dựa vào mùi của con người hoặc của những động vật khác để xác định xem có phải là bạn của nó hay không. Khi ăn một vật gì cũng vậy, nó cũng ngửi mùi trước để xác định. Giữa bạn bè khi chào hỏi với nhau chó cũng bắt đầu từ việc ngửi mùi, tiếp đến là leo lên mình đối phương và cắn nhẹ vào người đối phương để so sánh xem ai lợi hại hơn.

2. Tại sao mũi chó lúc nào cũng ướt?

Trong không khí luôn tồn tại những hạt rất nhỏ được gọi là phân tử. Những phân tử này dụng phải những tế bào trong mũi chó để chó có cảm giác mùi vị. Sở dĩ mũi của chó ướt là vì như vậy sẽ dễ dàng bắt những "hạt mùi" hơn, cũng giống như người ta dùng tay ướt để vốc cát, cát sẽ dễ dàng dính trên tay, nếu dùng tay khô sẽ khó mà vốc được cát.

Dùng mũi cũng có thể phân biệt được hướng gió, đưa bàn tay có nhúng nước ra ngoài, gió thổi qua ta sẽ có cảm giác mát, thì chó cũng làm như vậy để xác định hướng gió.

3. Tại sao chó luôn lè lưỡi?

Con người thông qua việc đổ mồ hôi qua da để điều tiết nhiệt trong cơ thể, còn chó thì không thể dùng cách đó để điều tiết nhiệt vì chó không có tuyến mồ hôi dưới da. Vì vậy chó luôn đưa lưỡi ra thở phì phò để điều tiết nhiệt độ cơ thể thông qua việc hít thở không khí.

Có lúc, tuy không khí không nóng nhưng chó cũng há miệng chảy nước miếng, điều đó cho biết chó không có vấn đề gì, ngược lại nếu như miệng chó khép chặt, nghĩa là chó đang ở trong một tâm trạng lo lắng, lúc này không nên lai gân vì rất có thể chó đang bị ốm không bình thường.

4. Mắt của chó có thể nhìn bao xa?

Sinh hoạt của con người trước tiên là dựa vào đôi mắt, còn nhiều động

vật khác thì dựa vào việc ngửi mùi để tồn tại. Những thứ quan trọng như tai, mắt chỉ dùng để hỗ trợ mà thôi, cho nên thực tế mắt chó nhìn không rõ như mắt người.

Thay thế vào đó là khả năng ngửi mùi của chó khiến người ta kinh ngạc. Có những nơi con người không thể nhìn thấy nhưng chó có thể biết được chủ của mình đang ở đâu. Khi chó ăn cơm, nếu chỉ dựa vào sự quan sát thì chó sẽ không xác định được mùi vị ngon dở, vì vậy trước khi ăn, nó phải luôn ngửi mùi trước.

5. Tại sao khi vui mừng chó thường hay vẫy đuôi?

Khi bạn hân hoan vui sướng, bạn biểu đạt như thế nào? Sẽ vui mừng nhảy cồn lên hay quơ tay hét lớn và rất khó giải thích tại sao bạn làm như vậy. Nếu có người hỏi bạn, tại sao thể hiện như vậy? bạn sẽ trả lời, tại vì vui quá!

Có lẽ chó cũng như vậy, chẳng qua là con người dùng lời nói để biểu đạt, còn chó không biết nói cho nên có thể biểu đạt thay thế bằng động tác hoặc tiếng kêu. Khi vui tự nhiên vẫy đuôi là như vậy.

Sưu tầm: Nguyễn Bá Đạt

NHỮNG ĐIỀU CẦN CHÚ Ý ...

(Tiếp theo trang 8)

Trong quá trình bảo quản, vận chuyển cần bao gói kỹ, tránh hiện tượng va đập và đặc biệt không cho ánh nắng trực tiếp chiếu vào vaccin để đảm bảo chất lượng và hiệu quả phòng bệnh của vaccin.

* Hai là: Sử dụng vaccin đúng kỹ thuật

Nếu khâu bảo quản tốt song chúng ta sử dụng vaccin không đúng kỹ thuật thì hiệu quả cũng sẽ thấp. Vậy kỹ thuật sử dụng như thế nào?

Chúng ta cần chú ý các yếu tố cơ bản sau:

- Không tiêm vaccin cho gia súc gia cầm đang ốm hoặc nghi ốm.

- Không tiêm vaccin cho vật nuôi còn quá nhỏ hay gia súc mang thai sắp

đến ngày để hoặc vừa mới để xong.

- Dùng vaccin phải đảm bảo đủ liều, đúng lịch trình theo hướng dẫn của cơ sở sản xuất.

- Dụng cụ tiêm phòng phải đảm bảo tiệt trùng. Biện pháp tốt nhất là luộc sôi, để người dùng dụng cụ trước khi sử dụng (chú ý không nên dùng côn để sát trùng dụng cụ).

- Khi tiêm vaccin phải đảm bảo tiêm đúng vị trí, đủ độ sâu, tùy từng loại vaccin mà có thể sử dụng tiêm dưới da hoặc tiêm bắp thịt theo chỉ dẫn.

- Lắc đều lọ vaccin trước khi cho vào bơm tiêm

- Khi pha vaccin phải pha bằng dung dịch pha có sẵn tuỳ theo từng loại

hoặc dùng nước sinh lý, nước cất để pha, tuyệt đối không dùng các loại thuốc dạng dung dịch để pha. Vaccin đã pha cần sử dụng ngay, càng sớm càng tốt, không được dùng sang ngày hôm sau.

- Sau khi sử dụng vaccin, cần theo dõi vật nuôi để kịp thời can thiệp các trường hợp phản ứng hoặc gia súc gia cầm có thể bị sốc, choáng phản vệ.

- Khi đi mua vaccin nên mua ở những nơi có đủ điều kiện, được phép bán vaccin, tốt nhất mua tại trạm Thú y Huyện hoặc các cửa hàng được Trạm uỷ quyền để đảm bảo chất lượng và được tư vấn kỹ thuật về cách sử dụng các loại vaccin.

*Bác sĩ thú y: Trần Thị Gái
Trạm Thú y Hoài Đức*

THÔNG TIN ĐÓ ĐÂY

Chế tạo thành công bộ phát hiện virus H5N1

Công ty Nam Khoa (TP.HCM) đã chế tạo thành công bộ thử nghiệm phát hiện virus cúm gà H5N1. Để chẩn đoán được chính xác tác nhân virus H5N1, phương pháp PCR được xem là tiện thích hợp và hữu hiệu nhất[^], vì đây là phương pháp phát hiện trực tiếp virus mà không cần phải nuôi cấy, dựa trên cơ sở đó bộ kít của Nam Khoa chế tạo giúp phát hiện H5N1 trong vòng 5-7 giờ, lại không cần phải tìm hay pha thêm hoá chất hoặc thuốc thử nào khác. Đồng thời, nhờ được trang bị hệ thống chống nhiễm nội tại, kỹ thuật

diệt virus trong mẫu thử trước khi thao tác thí nghiệm ở các phòng thí nghiệm PCR nên không sợ nguy cơ lây bệnh từ nguồn mẫu bệnh phẩm.

(NTNN-05/08/2004)

Hậu Giang: tăng cường phòng chống dịch cúm gia cầm tái phát

Hiện nay, tỉnh Hậu Giang còn đàn gia cầm hơn 2.797.000 con, trong đó đàn gà nuôi thả vườn, nuôi trang trại là 977.780 con, vịt, ngan, ngỗng nuôi đòn, nuôi chạy đồng, nuôi thả vườn hơn 1.780.000 con, trong đó nuôi vịt đòn lấy trứng chiếm số lượng trên 1 triệu con và 4 trại nuôi tập trung chim cút với số lượng trên 38.500 con đang cho trứng và thịt.

Để ngăn ngừa phòng chống dịch cúm gia cầm tái phát, tỉnh đã triển khai cùng ngành thú y tiêm phòng cho đàn gia cầm với hàng

trăm ngàn liều thuốc vaccin phòng cúm và đưa cán bộ thú y xuống các "điểm nóng" có nguy cơ tái phát để kiểm tra và vận động nhân dân làm vệ sinh chuồng trại, lập đường dây thông tin thông báo dịch kịp thời cho các trạm thú y huyện, tỉnh để phát hiện, khoanh vùng dập tắt dịch không cho lây lan. Ngoài ra, tỉnh cũng tăng cường kiểm dịch trên các tuyến giao thông, các chợ đầu mối, kiểm tra thực phẩm tươi sống gia cầm và thịt gia cầm để bảo đảm vệ sinh an toàn thực phẩm và ngăn ngừa thịt gia cầm từ nơi có dịch bệnh đến địa bàn tỉnh nhất là tỉnh Bạc Liêu, Sóc Trăng..../.

(Nguồn tin: TTXVN)

Gia Lai tập huấn kỹ thuật chăn nuôi heo nạc

Vừa qua, Phòng Kinh tế và Hội Nông dân TX An Khê đã tổ chức tập huấn kỹ thuật chăn nuôi heo nạc cho 25 học viên là hội viên nông dân trên địa bàn TX. Tại lớp tập huấn, cán bộ Trạm Truyền giống gia súc tỉnh Gia Lai đã hướng dẫn cho nông dân những kỹ thuật về chăn nuôi heo nái ngoại và cách truyền giống nhân tạo cho heo nái. Hội viên nông dân tham dự lớp tập huấn được giảng viên trả lời những thắc mắc xung quanh kỹ thuật nuôi heo nạc tại địa phương để về áp dụng trong chăn nuôi tốt hơn trong thời gian tới.

(NNVN-06/08/2004)

Bình Định đưa nông dân đi Thái Lan học chăn nuôi bò sữa

Thực hiện chiến lược phát triển kinh tế nông nghiệp của địa phương, được sự giúp đỡ của Trung ương Hội NDVN, Tỉnh ủy, UBND tỉnh Bình Định vừa cử một đoàn 15 cán bộ, hội viên nông dân của tỉnh sang Thái Lan học tập kinh nghiệm chăn nuôi bò sữa.

Từ ngày 27-7 đến ngày 2-8 đoàn đã đi thăm, trao đổi kinh nghiệm tại một số hợp tác xã, trang trại chăn nuôi bò sữa cũng như bò thịt, bò giống tại các tỉnh Nakhon Pathum, Saraburi, Lopburi và Chonburi của Thái Lan.

Đây là chuyến đi học được coi là

rất hữu ích khi tỉnh Bình Định đang chú trọng phát triển đàn bò sữa địa phương.

Tại Thái Lan, những nông dân Bình Định đã học những kinh nghiệm quý trong việc tổ chức trang trại, thiết kế chuồng trại cũng như chăm sóc, bảo vệ sức khỏe cho đàn bò, kinh nghiệm trong pha chế thức ăn cho đàn bò sao cho đạt hiệu quả cao với chi phí hợp lý.

(Nguồn tin: NTNN)

TRẠM THÚ Y HOÀI ĐỨC (HÀ TÂY), VIỆN CHĂN NUÔI QUỐC GIA VÀ CIRAD XIN TRÂN TRỌNG GIỚI THIỆU:

Ban Biên Tập:

Vincent Porphyre (CIRAD)

Nguyễn Ngọc Sơn (TTY Hoài Đức)

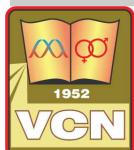
Trần Thị Hương Giang (CIRAD)

Hà Minh Tuân (Viện Chăn Nuôi)

ĐT: (84) 4 757 05 21

Fax: (84) 4 757 21 77

Email: vporphyre@hn.vnn.vn

VUI CƯỜI

Lấy ở đâu ra ?

Thuyền trưởng hỏi thi một thí sinh của trường hàng hải:

- Nếu con báo đến từ phía bên phải con tàu thì anh sẽ làm gì?

- Tôi sẽ thả neo.

- Từ phía mũi tàu ?

- Tôi thả neo thứ hai.

- Từ phía đuôi tàu ?

- Tôi thả cái neo nữa.

- Anh lấy ở đâu ra nhiều neo thế ?

- Thế thưa thầy lấy ở đâu ra mà nhiều bão như vậy?

Hắn chỉ quen cầm ...

Một lão nhà giàu nhưng rất hèn tiện. Một hôm trong lúc đi dạo chẳng may bị ngã xuống nước. Nhiều người vội chạy đến cứu. Một người chìa tay ra bảo hắn :

-Đưa tay đây ! Tôi sẽ kéo anh lên.

Tên nhà không hưởng ứng. Một người khác lặp lại đúng như vậy và cũng không thu được kết quả. Người thứ ba liền cười bảo :

- Cầm lấy tay tôi !

Tên nhà giàu lập tức làm theo và được cứu sống.

Người thứ ba liền cất nghĩa :

- Điều đó thật dễ hiểu : Hắn chỉ quen cầm chứ không quen đưa .

ST

Trong số này chúng tôi có sử dụng một số bài từ trang Web “<http://www.mard.gov.vn>”của Bộ Nông Nghiệp và Phát Triển Nông Thôn nhằm đem tới cho quý vị độc giả trong Huyện những thông tin phong phú hơn.

Nông nghiệp - Nông thôn
VIỆT NAM

Trang thông tin chính thức của Bộ Nông nghiệp và PTNT

THÔNG TIN THÚ Y do Trạm Thú Y Hoài Đức, Viện Chăn Nuôi Quốc Gia và CIRAD thực hiện.

VIỆN CHĂN NUÔI
National Institute of Animal Husbandry

VIỆN CHĂN NUÔI

National Institute of Animal Husbandry

VIỆN CHĂN NUÔI

National Institute of Animal Husbandry

Hiểu ra chồng cũng đồng lòng
Em nên gắng sức tận tình với dân
Khó khăn chó có sòn lòng
Bởi con vật ốm chỉ sờ, gõ, nghe
Nắng mưa chẳng quản ngại công
Đầu làng, cuối xóm mong em tận tình
Con trâu, con lợn, con gà
An toàn dịch bệnh công em tuyên truyền
Ba sạch, ba chống làm ngay
Địa phương có dịch xin đừng bán mua
Có dịch thông báo kịp thời
Sớm chưa chiêu tối lại nghe, gõ, sờ
Đúng bệnh đúng thuốc đúng liều
OSSA chuyển tải đưa ngay vào nghề
Khuyên ai yêu thích nghề này
Nhanh chân đến với OS gần OSSA
OSSA của bạn nghành ta
OS gần chuyện của riêng ta với mình

Nguyễn Thị Kiều
Thú y viên cơ sở xã Dịch Quả huyện
Thanh Sơn tỉnh Phú Thọ